T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
HUKUK BÖLÜMÜ
ESAS NO : 2014 / 1107
KARAR NO : 2014 / 1154
KARAR TR : 29.12.2014

ÖZET: 2247 sayılı Kanunun 10 uncu maddesi kapsamında Uyuşmazlığa konu edilen idare mahkemesinin görevlilik kararından önce adli yargı yerince tarafları, konusu ve sebebi aynı olan davada verilmiş ve kesinleşmiş bir görevsizlik kararının varlığı karşısında; İdari yargı yerince adli yargının görev alanına müdahalede bulunulduğundan söz etmenin olanaksız olduğu gözetilerek, 2247 sayılı Yasa'nın 10. maddesinde öngörülen koşulları taşımayan BAŞVURUNUN, aynı Yasanın 27. maddesi uyarınca REDDİ gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : P. Apartmanı Yönetimi Adına Yönetici İ.Y.
Vekili : Av.M. Ş.
Davalı : Ankara Büyükşehir Belediye Başkanlığı
Vekilleri : Av.G. A.

O L A Y : Davacı vekili; davalı idarenin, Ankara İli, Yenimahalle İlçesi, Güzelyaka Mahallesi, 553. Sokak.No:40-61422 ada, 1 parselde bulunan P. Apt. yönetimine, elektrik bağlantısı yapılarak ruhsatsız asfalt kesim işlemi yapıldığının iddia edilmesi üzerine Ankara Büyükşehir Belediye Başkanlığı Fen İşleri Dairesi AYKOME Şube Müdürlüğünce 18.12.2012 tarih, M.06.1.ABB.0.11.01-5139-17644 sayılı tespit tutanağı ile 11.162,10 TL cezai bedel kesildiğini ileri sürerek bu cezanın iptali istemiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

ANKARA 5.SULH CEZA MAHKEMESİ; 5.2.2013 gün ve Değişik İş No:2012/1324 sayı ile; itiraza konu Ankara Büyükşehir Belediye Başkanlığı Fen İşleri Dairesi AYKOME Şube Müdürlüğünün 18.12.2012 tarihli kararının, idari para cezası niteliğinde olmayıp, yapılan tahribatın AYKOME Yönetmeliğinin 5. maddesi gereğince belirlenen cezai bedel olduğu; bu bedelin tazmini niteliğinde olduğu gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiş ve dosyanın yetkili ve görevli İdare Mahkemesine gönderilmesine karar vermiş, bu karar kesinleşmiştir.

Davacı vekili bu kez, aynı istemle idari yargı yerinde dava açmıştır.

Davalı idare vekili, savunma dilekçesinde, davada adli yargının görevli olduğunu ileri sürerek görev itirazında bulunmuştur.

ANKARA 6.İDARE MAHKEMESİ: 21.4.2014 gün ve E:2013/1026 sayı ile, 2577 sayılı Yasanın 2. maddesinde; İdari dava türlerinin, idari işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı açılan iptal davalarının; idari işlem ve eylemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları; kamu hizmetlerinden birinin yürütülmesi için yapılan her türlü idari sözleşmelerden dolayı açılan davalar olarak sayıldığı; idari yargının idari eylem ve işlemlerin hukuka uygunluğunun denetimini yapmakla görevli olduğunun kurala bağlandığı, İdari işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlal edilenler tarafından açılan iptal davalarının; idari dava türlerinden biri ve idare hukukunun bilinen ilkelerinden olduğu, İdarenin, idare hukuku alanında kamu gücüne dayalı olarak re'sen ve tek yanlı irade açıklaması sonucu tesis etmiş olduğu işlemlere, hukuk alanında yeni durumlar oluşturmasıyla idari işlem kimliği kazandırdığı ve kural olarak bu işlemlerin özel yasal düzenlemeler dışında, idari yargı denetimine tabi bulunduğu; dosyanın incelenmesinden, Ankara Büyükşehir Belediye Başkanlığı Fen İşleri Daire Başkanlığı AYKOME Şube Müdürlüğü tarafından yapılan

denetimde davacı tarafın ruhsatsız elektrik bağlantısı yaparak asfalt zemini tahrip ettiği, yapılan çalışmada asfalt kesme makinası kullanılmadığı gerekçesi ile 11.162,10 TL para cezası verilmesine ilişkin 18.12.2012 tarih ve 17644 sayılı işlemin iptali istemiyle bakılmakta olan davanın açıldığı, buna göre; dava konusu işlemin idarenin kamu gücüne dayalı olarak re'sen ve tek yanlı irade açıklaması sonucu tesis edilmiş olduğu anlaşıldığından, uyuşmazlığın çözümünde idari yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varıldığı gerekçesiyle davalı idarenin görev itirazının reddine, 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un 12.maddesi görev itirazında bulunan davalı idarenin kararın tebliğ tarihinden itibaren onbeş gün içinde uyuşmazlık çıkarılmasını istemeye yetkili makama sunulmak üzere iki nüsha dilekçenin ibrazı gerektiğinin bildirilmesine karar vermiştir.

Davalı idare vekilinin, adli yargı yararına olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılması yönündeki dilekçesi üzerine dava dosyaları Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı'na gönderilmiştir.

YARGITAY CUMHURİYET BAŞSAVCISI:Aykome Yönetmeliğinin Ruhsatsız Kazı başlıklı, 5. maddesinde, 2. Ve 3. Fıkrada, "2) AYKOME Şube Müdürlüğü'nce kazı sezonu dışında ruhsatsız çalışmanın tespiti halinde çalışma yapılan mevcut zeminin yürürlükteki cezai bedelinin 2 (iki) katı kadar, Modifiye asfalt olan yerlerde çalışma yapılması halinde ise çalışma yapılan mevcut zeminin yürürlükteki cezai bedelinin 5 (beş) katı kadar cezai bedel tahsil edilir. Ayrıca altyapı tesisi açım ruhsatlandırılması da yapılır. /(3) Zemin kaplaması yapılırken AYKOME Şube Müdürlüğü 'ne bildirim yapılarak ön ruhsatlandırma yapılabilir. On ruhsat 15 iş günü içinde asıl ruhsata çevrilir. Aksi takdirde mevcut zemin cinsinden yürürlükteki cezalı bedel uygulanır." hükmü bulunduğu, davalı idare tarafından davaya karşı verilen cevapta, idari para cezasının Encümen kararına dayanmadığı, 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi kanunu'nun 14. ve 15. maddelerine dayanarak çıkarılan AYKOME Yönetmeliğinin cezai hükümlerine dayanılarak idari para cezasının verildiği, Yönetmeliğin 2. maddesine göre, bu Yönetmelik 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun 8. maddesi, 5393 sayılı Belediye kanununun 14. Maddesi, 15.maddesinin b bendi, 18. Maddesinin f bendi, 34. Maddesinin e bendi, 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun 97. Maddesine dayanılarak hazırlandığı, 06.12.2006 günlü, 5560 sayılı Yasa'nın 31. maddesi ile değişik, 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 3. maddesinde "(1) Bu Kanunun; a) İdari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümleri, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde, b) Diğer genel hükümleri, idari para cezası veya mülkiyetin kamuya geçirilmesi yaptırımını gerektiren bütün fiiller hakkında uygulanır" denildiği, Uyuşmazlık Mahkemesinin 06/07/2009 gün ve 2008/205 E, 2009/170 K sayılı emsal kararında olduğu gibi; 5326 sayılı Yasanın 27. Maddesinde ise "(1) idari para cezası ve mülkiyetin kamuya geçirilmesine ilişkin idari yaptırım kararına karşı, kararın tebliği veya tefhimi tarihinden itibaren en geç onbeş gün içinde, sulh ceza mahkemesine başvurulabilir." hükmünün bulunduğu, buna göre, Aykome Yönetmeliği'ne göre verilen idari para cezasına karşı yapılan itirazın görüm ve çözümüne ilişkin ilgili yasalarda hüküm bulunmaması nedeniyle 30.3.2005 tarihli ve 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 3. maddesinin değişik 1. bendi uyarınca 27. maddeye göre adli yargının görevli olduğuna karar verildiği; başvurunun idari para cezasına ilişkin bölümü bakımından, 2247 sayılı Kanun'un 10. ve 13. maddeleri gereğince, olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılmasına ve dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanlığına gönderilmesine karar vermiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE:Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Serdar ÖZGÜLDÜR'ün Başkanlığında, Üyeler: Eyüp Sabri BAYDAR, Ali ÇOLAK, Nurdane TOPUZ, Alaittin Ali ÖĞÜŞ, Ayhan AKARSU ve Mehmet AKBULUT'un katılımlarıyla yapılan 29.12.2014 günlü toplantısında; Raportör-Hakim Gülşen AKAR PEHLİVAN'ın, 2247 sayılı Yasa'da öngörülen koşulları taşımayan başvurunun reddi gerektiği yolundaki raporu ve dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Uğurtan ALTUN ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın başvurunun reddi gerektiği yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ :

2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un 10. maddesinin birinci fıkrasında, "Görev uyuşmazlığı çıkarma; adli, idari ve askeri bir yargı merciinde açılmış olan davada ileri sürülen görev itirazının reddi üzerine ilgili Başsavcı tarafından görev konusunun incelenmesinin Uyuşmazlık Mahkemesinden istenmesidir" hükmüne yer verilmiştir.

Anılan Yasa hükmü ile, belirtilen yargı mercilerinden birinde açılmış olan bir davanın görülmesi sırasında yapılan görev itirazının reddi üzerine, ilgili Başsavcı tarafından, görevli bulunduğu kendi yargı düzeninin görev alanına vaki müdahalenin önlenebilmesini sağlamak için konunun Uyuşmazlık Mahkemesi'ne götürülmesi suretiyle davanın henüz başlangıç safhasında iken görev sorununun çözüme kavuşturulması amaçlanmıştır.

Nitekim, 2247 sayılı Yasa'nın 10. madde gerekçesinde, "Uyuşmazlık çıkarma, yürürlükte bulunan kanunun getirdiği bir yeniliktir. Görülmekte olan bir davanın görev uyuşmazlığını, bu safhada halletmek imkânını verir. Bu madde ile uyuşmazlık çıkarma adli, idari ve askeri yargıya teşmil edilmiştir.

Bu yetki, yargı merciince görev itirazının reddi üzerine, kanun yararına olarak, uyuşmazlığın konusuna göre ilgili Başsavcı veya Başkanunsözcüsü tarafından kullanılacaktır. Bu suretle Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının kabul ettiği adli, idari ve askeri yargı mercilerinin ayrılığı prensibinin ihlâli ve ayrı tanzimlere tabi tutulan adli, idari ve askeri yargı mercilerinin yekdiğerinin görev hudutlarına tecavüzleri önlenmiş olacaktır" denilmiştir.

Buna göre, ortada henüz açılmış bir dava ve bu davada bir yargı merciince verilmiş görevlilik kararı bulunması; diğer bir ifadeyle, yararına görev itirazında bulunulan yargı merciince aynı davada görevsizlik kararı verilmemiş olması gerekeceği açıktır.

Olayda, uyuşmazlığa konu edilen Ankara 6. İdare Mahkemesinin görevlilik kararından önce, Ankara 5.Sulh Ceza Mahkemesi'nce tarafları, konusu ve sebebi aynı olan davada verilmiş ve kesinleşmiş bir görevsizlik kararının bulunması karşısında, idari yargı yerince adli yargının görev alanına müdahalede bulunulduğundan söz etmek olanaksızdır.

Öte yandan, 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde öngörülen olumsuz görev uyuşmazlığının oluşabilmesi için tarafları, sebebi ve konusu aynı olan davada en az iki yargı merciince kendilerini görevsiz görerek verilmiş ve kesinleşmiş görevsizlik kararlarının bulunması; 17. maddesinde öngörülen olumlu görev uyuşmazlığının doğabilmesi için ise, yine tarafları, konusu ve sebebi aynı olan davada en az iki yargı merciince kendilerini görevli sayan kararlar verilmesi; 19. maddeye göre yargı mercilerince Uyuşmazlık Mahkemesi'ne başvurulabilmesi için de, daha önce diğer yargı mercilerinden birisinin kesin veya kesinleşmiş görevsizlik kararı üzerine aynı davada kendisinin de görevsiz bulunduğu ve görevsizlik kararı veren yargı merciinin görevli olduğu kanısına varılması; 20. madde uyarınca görev uyuşmazlığı çıkarılmasında, temyiz incelemesi yapan yüksek mahkeme tarafından Uyuşmazlık Mahkemesine başvurulması gerekmekte olup, incelemeye konu olan adli yargı yerinin görevsizlik kararı üzerine idari yargı yerince aynı davada verilen görevlilik kararı nedeniyle, anılan maddelerde düzenlenen görev uyuşmazlığı türlerinden biri de oluşmamıştır.

Açıklanan nedenlerle, 2247 sayılı Yasa'nın 10. maddesinde öngörülen yönteme uygun bulunmayan başvurunun, aynı Yasanın 27. maddesinde yer alan "Uyuşmazlık Mahkemesi, uyuşmazlık çıkarmaya veya görev uyuşmazlıklarına ilişkin istemleri önce şekil ve süre açısından inceler; yöntemine uymayan veya süresi içinde ileri sürülmemiş istemleri reddeder" kuralı uyarınca reddi gerekmiştir.

SONUÇ :2247 sayılı Yasa'nın 10. maddesinde öngörülen koşulları taşımayan BAŞVURUNUN, aynı Yasanın 27. maddesi uyarınca REDDİNE, 29.12.2014 gününde OYBİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Serdar ÖZGÜLDÜR	Eyüp Sabri BAYDAR	Ali ÇOLAK	Nurdane TOPUZ

Üye	Üye	Üye
Alaittin Ali ÖĞÜŞ	Ayhan AKARSU	Mehmet AKBULUT